

Mulighed for Forældre, der har Synet aabnet for det store og alt overvejende i Børneopdragelsen, at faa deres Børn ind i frie, selvstændige Skoler, hvor de selv staar for, hvilken Lærer de vil have, og hvilken Undervisning der skal ydes i Skolen. Men i dette vort Arbejde har vi ikke haft ret megen Støtte fra det socialdemokratiske Partis Side; det har tværtimod modarbejdet os og arbejdet henimod den uniformerede Enhedsskole, som det vil have frem, hvor alt skulde gaa efter strenge Regler, med Tilsyn paa den ene Kant og paa den anden Kant. Jeg tror, at alle vi, der, selv om vi ikke er Grundtvigianere, dog har Syn for den store Betydning af den frie, private Skole, maa modarbejde en saadan Tankegang, hvorefter alt skal lægges i Spændetroje og være undergivet generende Tilsyn og Kommando fra oven. Den frie Skole maa beholde sit Liv, saaledes som den er. Selvfølgelig skal den bibringe Børnene ogsaa et vist Maal af Kundskaber i de elementære Fag, men derudover maa det være vedkommende Skolers Opgave at virke, som de finder det rigtigst og bedst for at efterkomme de store Idealer, som Grundtvig og Kold fremsatte i deres Tid overfor den aandløse og materielle Undervisning, der fandt Sted i de daværende Skoler, og som vel ogsaa til Dels finder Sted endnu i adskillige Skoler, med stærk Udenadlæsning og med Indprentning af rene Fagkundskaber, maaske fordi vedkommende Lærer mangler Betingelserne for virkelig at kunne udøve den Opdragergerning, som er det vigtigste og det største og det højeste for en Lærer i Almueskolen. Vi mener ikke, at det er nødvendigt, at Seminaristerne, foruden at have en stor Forberedelse for at komme paa et Seminarium, skal være der i 4 Aar for at komme i Besiddelse af de Kundskaber og den Uddannelse, der er nødvendige for at lede en Børneskole, som har sit Maal i sig selv. Og det skal ikke være Meningen, at de straks fra Begyndelsen af skal have en Uddannelse, der giver dem et Indtryk af og en Forestilling om, at de gaar med en Kommandostav i Tornysteret til at blive Overlærere, Skoleinspektører og Skoledirektør. Nej, vi skal have en Seminaristflok frem, som har deres virkelige Livsinteresse i denne Opdrager- og Undervisningsgerning, der maa kræves i den danske Børneskole, og som ikke gaar og tænker paa at naa op til højere Embeder, saaledes som det ærede Medlem vilde. Jeg tror, at faar vi mange af den Slags Lærere i den danske Folkeskole, som gaar med denne Kommandostav i Tornysteret, saa vil det ikke føre til en Udvikling paa Skolevæsenets

Omraade, som vi kan være tjente med. Det vil ikke blive en Undervisning for Livet og for de højeste Indsatser, som man maa se at lede Børnenes Opmærksomhed hen paa.

Derfor føler jeg for mit Vedkommende Trang til at protestere mod dette Misbrug af Grundtvigs og Kolds Navne, som bliver gjort fra Socialdemokratiets Side, af Undervisningsministeren og ogsaa nu af det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen. For øvrigt maa jeg sige, at netop det ærede Medlem Hr. Vilhelm Rasmussen staar som et levende Bevis for, at det er ikke denne Aand og dette Formaal, som Grundtvig og Kold lagde i deres Arbejde for Skoleundervisningen og Lærerundervisningen, der har været de raadende ved hans Udnævnelse. De Forudsætninger, den Mand har, som Ministeren her har udnævnt — de kan maaske være store i mange andre Retninger —, og det aandelige Livssyn, som han har paa Undervisningen og Læreruddannelsen, den højeste og fineste Læreruddannelse, vi har her i Landet, er langt, langt borte fra det Syn, som blev gjort gældende af Grundtvig og Kold.

Formanden: Som ærede Medlemmer ved, blev der forud for denne Finanslovdebats Begyndelse ført Forhandlinger mellem Partierne, om man ikke kunde dele Finanslovdebatten saaledes, at den kunde blive mere faglig og mere sammentrængt og tilendebringes indenfor en rimelig Tid. Det strandede paa Modstand fra et enkelt Partis Side, og derfor har Finanslovdebatten ogsaa i Aar antaget de samme Former som hidtil, uden at man fra Ledelsens Side har været i Stand til at skride ind derimod. De foregaaende Dages Forhandlinger bærer Vidne om, at man meget ofte fra Talernes Side har fordybet sig endogsaa meget stærkt i Emner, der ligger meget langt fra Finansloven, og den Tale, som det ærede Medlem Hr. Søren Svendsen nu holdt, var en Tale, som efter min Mening rettest hørte hjemme ved Skolelovforslagenes Behandling, idet den udelukkende drejede sig om Skolespørgsmaal. Hvis der skal være Mulighed for at tilendebringe denne Forhandling indenfor en rimelig Tid, og vi ikke skal fortsætte lige til Juleferien, tror jeg, det bliver nødvendigt, at ærede Medlemmer koncentrerer deres Foredrag om det, der vedrører Finansloven, og rent politiske Betragtninger, og jeg henstiller meget til de kommende Talere at bidrage deres til, at Forhandlingerne kommer til at forme sig paa den Maade. Jeg tror i Virkeligheden, at